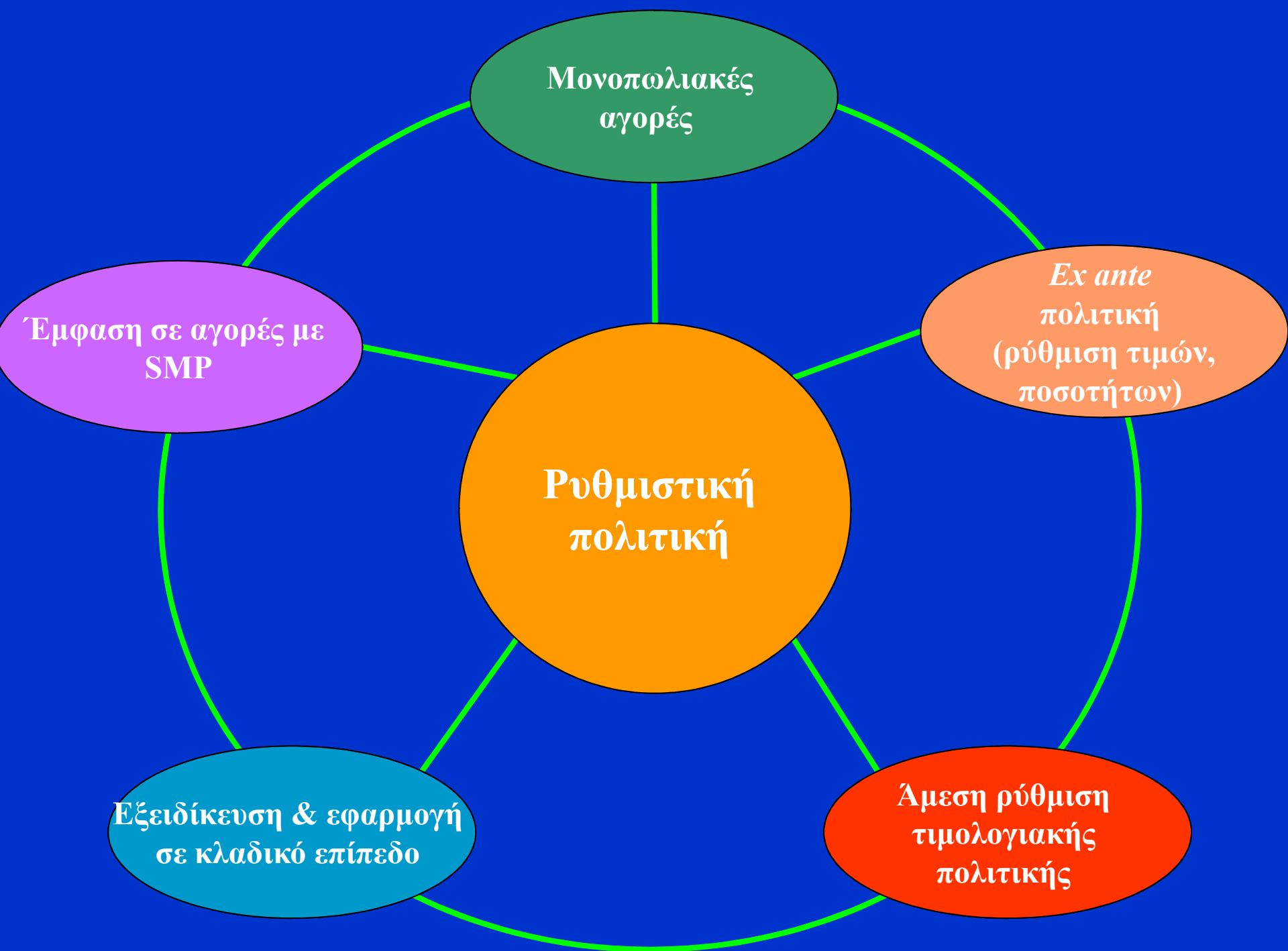

Ρυθμιστική πολιτική

Οικονομικό Σύστημα - Οικονομικά και Δίκαιο της Ρυθμιστικής Πολιτικής του Κράτους

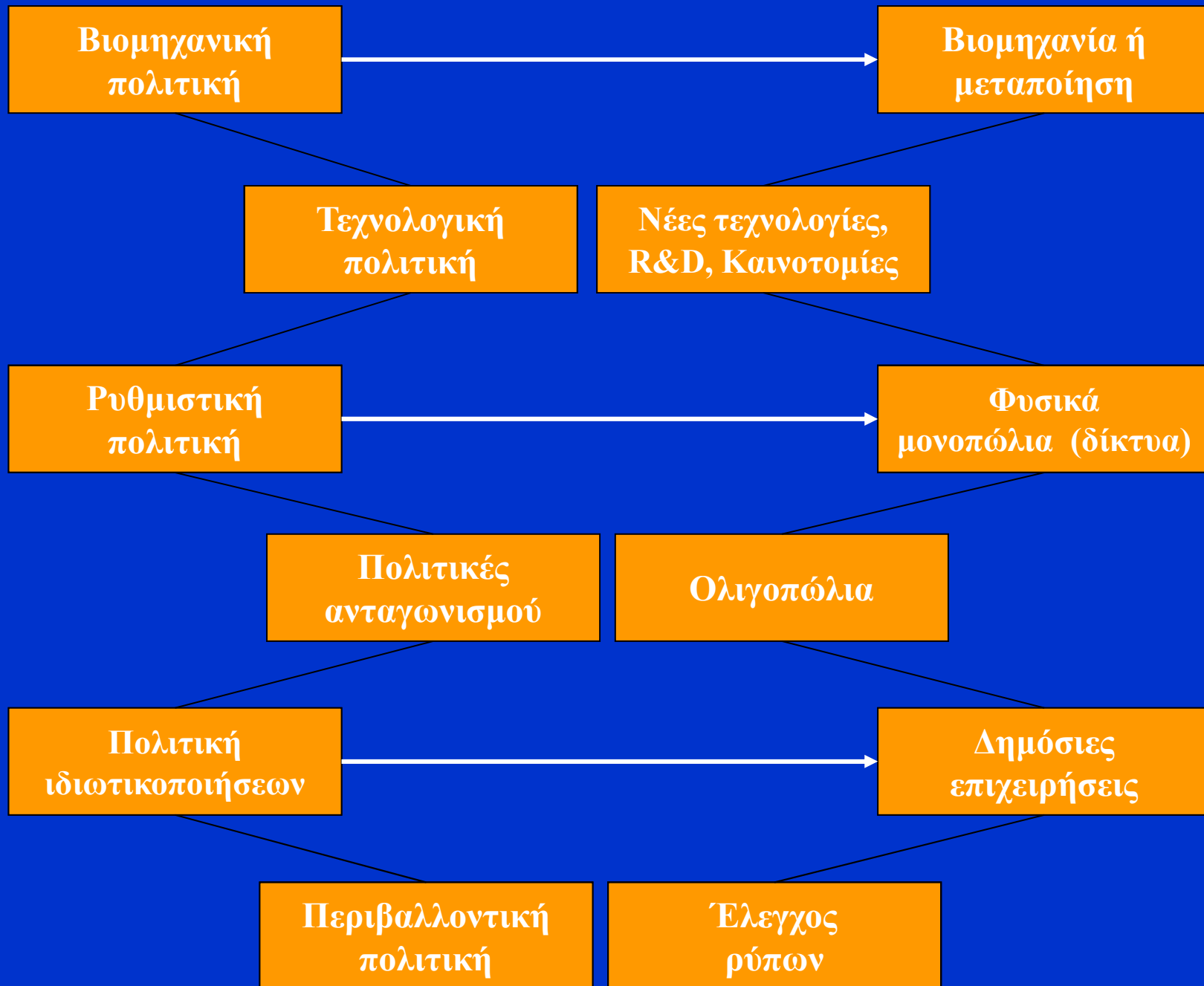

Πολέμης Μιχαήλ
Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης

Τύποι & στόχοι οικονομικής πολιτικής

Διαφορές ΡΠ & ΠΑ (Ι)

- Η ΡΠ αντιμετωπίζει αγορές στις οποίες υπάρχει μονοπώλιο ή έστω μια επιχείρηση έχει κυρίαρχη θέση στην αγορά, ενώ η ΠΑ αντιμετωπίζει προβλήματα που δημιουργούνται σε κάθε ολιγοπωλιακή αγορά.
- Η ΡΠ είναι ex ante (εκ των προτέρων) πολιτική, αντίθετα η ΠΑ αξιολογεί τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων ex post (εκ των υστέρων) για να κρίνει κατά πόσο αυτή έχει αρνητικές συνέπειες. **Εξαίρεση** αποτελεί η αξιολόγηση των συγκεντρώσεων, η οποία έχει *ex ante* χαρακτήρα.
- Η ΠΑ επηρεάζει έμμεσα την αποδοτικότητα της αγοράς (τιμές) επιτρέποντας ή όχι ενέργειες που δεν συνάδουν με το δίκαιο ανταγωνισμού (εναρμονισμένες πρακτικές, καταχρηστικές πολιτικές, κ.λ.π). Αντίθετα η ΡΠ έχει στόχο την άμεση ρύθμιση της τιμολογιακής πρακτικής ή άλλων συμπεριφορών της επιχείρησης στην υπό ρύθμιση αγορά.
- Οι κανόνες ΡΠ εφαρμόζονται από κλαδικές αρχές ρυθμιστικής πολιτικής, ενώ η πολιτική ανταγωνισμού έχει οριζόντιο χαρακτήρα.

Διαφορές ΡΠ & ΠΑ (II)

- Ενώ η ΠΑ εφαρμόζεται σε αγορές στις οποίες οι δομικές συνθήκες τους είναι συμβατές με την ομαλή λειτουργία του ανταγωνισμού, η ΡΠ εφαρμόζεται σε αγορές των οποίων η δομή είναι τέτοια ώστε κάποιος να μην αναμένει ότι ο ανταγωνισμός θα λειτουργήσει χωρίς προβλήματα.
- Ενώ οι αρχές ανταγωνισμού περιορίζονται στον έλεγχο της νομιμότητας των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων, οι ρυθμιστικές αρχές διαθέτουν πιο εκτεταμένες δυνάμεις.

Διαφορές ΡΠ & ΠΑ (III)

- Ενώ η ανάπτυξη των αρχών ανταγωνισμού στην αγορά είναι συνήθως σποραδική, η ανάπτυξη των ρυθμιστικών αρχών είναι μακροχρόνια και συνεχής.
- Οι δύο πολιτικές ασκούνται από διαφορετικά όργανα.

Φυσικές συμπληρωματικότητες ΡΠ & ΠΑ

- Διαχρονική και ταυτόχρονη συμπληρωματικότητα.
- Στην πορεία «απελευθέρωσης» μιας αγοράς (ενέργεια, ηλεκτρονικές επικοινωνίες, μεταφορές) οι πολιτικές ρύθμισης (ανάπτυξη θεσμικού πλαισίου, ρύθμιση τιμής ή περιθωρίου κέρδους μονοπωλίου, άνοιγμα αγοράς) προηγούνται και όταν η αγορά ωριμάσει κρίνονται ασύμφορες (έμφαση σε πολιτικές ανταγωνισμού)
- Διασυνδέσεις σε υπό ρύθμιση αγορές (για παράδειγμα τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας αποτελούν ρυθμιζόμενα τμήματα, ενώ η παραγωγή και η διανομή αποτελούν ανταγωνιστικά τμήματα)

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Γιατί ρύθμιση;

*«Η επιτυχής μετάβαση από το μονοπωλιακό
καθεστώς σε καθεστώς ανταγωνιστικής
αγοράς απαιτεί ρυθμιστική παρέμβαση.
Χωρίς τη ρύθμιση της αγοράς είναι απίθανος
ο βιώσιμος ανταγωνισμός»*

Βασικές έννοιες (I)

- Στην πράξη σε ένα σύστημα ελεύθερης αγοράς ένα μεγάλο πλήθος επιλογών βρίσκεται υπό ρύθμιση (φάρμακα, μεταφορές, καταστήματα λιανικής, κλειστά επαγγέλματα, κ.λ.π).
- Οι λόγοι που οδηγούν στην ανάγκη ρύθμισης σχετίζονται με παράγοντες που οδηγούν σε αποτυχία της αγοράς, κυρίως λόγω ύπαρξης σημαντικής οικονομικής δύναμης (SMP) σε ολιγοπωλιακές ή μονοπωλιακές αγορές.
- Η ρυθμιστική πολιτική εφαρμόζεται κυρίως σε περιπτώσεις ύπαρξης φυσικών μονοπωλίων (δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ύδρευσης, κ.λ.π) και μονοπωλίων, ενώ η ΠΑ σε ολιγοπωλιακές αγορές

Βασικές έννοιες (II)

- Ο μηχανισμός ρύθμισης δεν είναι συνήθως ένα εύκολο ζήτημα και αποτελεί συνάρτηση τεχνολογικών και πληροφοριακών παραγόντων.
- Η ρύθμιση εφαρμόζεται σε αγορές και επηρεάζει και τους λοιπούς συμμετέχοντες της αγοράς (αγοραστές, δυνητικούς ανταγωνιστές). Έτσι για το σχεδιασμό της κατάλληλης ρύθμισης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αγορά ως σύνολο.
- Σε μια υπό ρύθμιση αγορά, οι συμπεριφορές που παρατηρούνται προκύπτουν από την αλληλεπίδραση των αποφάσεων της ΡΑ και των επιχειρήσεων.

Βασικές έννοιες (III)

- Ακόμη και όταν οι παράμετροι της άριστης (θεωρητικά) ρύθμισης μπορεί να προσδιοριστούν, τίθενται σημαντικά προβλήματα εφαρμογής (ασυμμετρία στην πληροφόρηση, ρυθμιστική σύλληψη).
- Η εφαρμογή ΡΠ στην πράξη συνεπάγεται την ύπαρξη κόστους, το οποίο συχνά σχετίζεται με προβλήματα εφαρμογής (ρυθμιστική σύλληψη). Σε κάθε περίπτωση όταν αποφασίζονται ρυθμιστικές παρεμβάσεις πρέπει να γίνεται ανάλυση κόστους-οφέλους όπου το προσδοκώμενο όφελος πρέπει να σταθμίζεται με το προσδοκώμενο κόστος της ρύθμισης.
- Η ΡΠ πρέπει να καλύπτει και εκείνες τις περιπτώσεις στις οποίες τίθεται ο στόχος προστασίας των καταναλωτών, των εργαζομένων στις επιχειρήσεις και του περιβάλλοντος («κοινωνική» ρύθμιση).

Ρυθμιστική σύλληψη (regulatory capture)

- Μια ρυθμιστική αρχή (ΡΑ) σταδιακά στο χρόνο τείνει να δρα όχι σύμφωνα με τα συμφέροντα του εντολέα της (μεγιστοποίηση κοινωνικής ευημερίας), αλλά να υπηρετεί τα συμφέροντα των επιχειρήσεων του υπό ρύθμιση κλάδου (Stigler).
- **Παραδείγματα:** α) Σε περιπτώσεις ρύθμισης φυσικού μονοπωλίου, η ρύθμιση τείνει να μη μειώνει τις τιμές αρκετά στην πράξη (υπερκανονικά κέρδη). β) Η ΡΠ υψώνει φραγμούς εισόδου ευνοώντας τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις.
- **Κριτική θεωρίας:** Στην πράξη υπάρχουν ενδείξεις ότι η δράση των ΡΑ τείνει να ευνοεί μικρές ή εισερχόμενες επιχειρήσεις. Δεν μπορεί να γίνει δεκτή ως θεωρία γιατί είναι ακραία, αλλά έχει μεγάλη σημασία γιατί αναδεικνύει ατέλειες του ρυθμιστικού συστήματος στην πράξη.

«Κοινωνική» ρύθμιση (I)

- Αναφέρεται σε ρυθμιστικές παρεμβάσεις ακόμη και με τρόπους που δεν σχετίζονται με την ύπαρξη δύναμης στην αγορά (SMP) σε αντιδιαστολή με την «οικονομική» ρύθμιση.
- Αγορανομικές παρεμβάσεις επιβολής ανώτατων τιμών (πλαφόν). Άμεση ρύθμιση ανώτατης τιμής πώλησης ενός προϊόντος άσχετα με τη δομή της αγοράς (τρόφιμα, ενοίκια, υγρά καύσιμα, κ.λ.π). Το εν λόγω μέτρο χρησιμοποιείται είτε σε μόνιμη (φάρμακα, ψωμί) είτε σε περιοδική βάση (βενζίνη) και έχει χρησιμοποιηθεί ως μέτρο καταπολέμησης του πληθωρισμού.
- Ασφάλεια προϊόντος και ζητήματα υγείας. Η αγορά αδυνατεί να προσφέρει το άριστο επίπεδο προϊόντος κυρίως λόγω ασυμμετριών στην πληροφόρηση. Παραδείγματα (έλεγχος κανόνων υγιεινής σε χώρους εστίασης, κανόνων ασφαλείας σε αεροπορικές εταιρίες και μέσα μαζικής μεταφοράς, περιορισμοί ως προς τα χαρακτηριστικά και τις προδιαγραφές στους κατασκευαστές παιχνιδιών, αυστηρά πρότυπα ασφαλείας στις αυτοκινητοβιομηχανίες).

«Κοινωνική» ρύθμιση (II)

- Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Αποτελούν αγορές που απαιτούν ξεχωριστή ρύθμιση κυρίως λόγω ασυμμετρίας στην πληροφόρηση (δυσμενής επιλογή και ηθικός κίνδυνος), αλυσιδωτών επιδράσεων (domino effect) σε κλάδους της οικονομίας, ανάγκη για καλή λειτουργία των κλάδων στην υπόλοιπη οικονομία. Η ρύθμιση σε αυτές τις αγορές λαμβάνει τη μορφή ρύθμισης της ποσότητας και όχι της τιμής. Παραδείγματα αποτελούν οι κανόνες για την ύπαρξη ελάχιστης ροής πληροφόρησης, απαγόρευση απόκρυψης στοιχείων και εσωτερικής σύγκρουσης.
- Μέσα ενημέρωσης. Ειδική ρύθμιση στις συγκεκριμένες αγορές (τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες και περιοδικά) λόγω επιρροής στο κοινό και καλής λειτουργίας της πληροφόρησης και του πολιτεύματος. Στην Ελλάδα η ΕΕΤΤ, το ΕΣΡ και η Επιτροπή Ανταγωνισμού με ειδικότερο νόμο (3592/2007) ρυθμίζουν την εν λόγω αγορά.
- Περιβαλλοντικές επιδράσεις. Η ανάγκη για ρύθμιση πηγάζει από την ύπαρξη σημαντικών αρνητικών επιδράσεων (εξωτερικότητες). Χρήση οικονομικών εργαλείων ρύθμισης (φόροι, εμπορεύσιμες άδειες, επιδοτήσεις, τέλη).

ΡΑ - ορισμός

- «Εθνικά συλλογικά κρατικά όργανα με αυτοτελή διοικητική υποδομή και προϋπολογισμό, των οποίων τα μέλη απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, και έχουν ως ρόλο την κυρίαρχη εποπτεία ευαίσθητων τομέων της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής (ενέργεια, ηλεκτρονικές επικοινωνίες, ταχυδρομικές υπηρεσίες, μέσα μαζικής ενημέρωσης, κ.λ.π) διαμέσου της άσκησης κανονιστικών, γνωμοδοτικών, διαιτητικών και εξελεγκτικών αρμοδιοτήτων των οποίων η άσκηση δεν υπόκειται στον ιεραρχικό έλεγχο της διοικήσεως, υποτασσόμενη απλώς στον κλασσικό έλεγχο νομιμότητας»

ΡΑ - αρμοδιότητες

Επιλαμβάνονται μιας υπόθεσης
αυτεπάγγελα ή κατόπιν
καταγγελίας/προσφυγής

Έχουν αρμοδιότητες:

- Κανονιστικές
- Αδειοδοτικές
- Κυρωτικές
- Διαιτητικές

Οι ΡΑ στο εξωτερικό

- Η.Π.Α. (τέλη 19ου αιώνα)

Για να συμφιλιώσει την παρέμβαση του Κράτους με την ιδεολογία της ελεύθερης επιχείρησης

- ΕΥΡΩΠΗ : αρχικά στη Γαλλία (1950-)

Οι ΡΑ στην Ελλάδα

- Στην ΕΛΛΑΔΑ :
- Αρχές που ασχολούνται με τη λειτουργία της αγοράς και με τη διαφύλαξη του ανταγωνισμού :
 - Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (1999)
 - Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (1992)
 - Μεικτές ανεξάρτητες αρχές που λειτουργούν και σαν θεσμική εγγύηση των δικαιωμάτων των πολιτών και ρυθμιστικές αρχές της αγοράς :
 - Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (1989)

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ι)

- ΑΔΑ για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς ενέργειας
- Με κυρίως γνωμοδοτικό & εισηγητικό χαρακτήρα στο τομέα της ενέργειας
- ΕΥΘΥΝΕΣ ΡΑΕ : επάρκεια , αξιοπιστία ,ασφάλεια ,ποιότητα , οικονομικότητα του προϊόντος της ενέργειας.

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (II)

- Ν. 2773/99 (Δημιουργία ΡΑΕ)
(Εναρμόνιση με Κοινοτική οδηγία 96/92)
- Έργο της:
 - Ενεργειακός εφοδιασμός της χώρας
 - Προστασία περιβάλλοντος
 - Ανταγωνιστικότητα εθνικής οικονομίας μέσω μείωσης κόστους ενέργειας για όλους

Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (Ι)

- Ν. 2075/92
- Έτος λειτουργίας 1995
- Ν. 2668/98 και ταχυδρομικές υπηρεσίες
- Ν . 2867/2000 ενισχύθηκε ο εποπτικός & ρυθμιστικός ρόλος
- Ν.3431/2006 εξουσιοδοτεί την ΕΕΤΤ να λειτουργεί ως Επιτροπή Ανταγωνισμού στις αγορές των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των ταχυδρομείων.

Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (ΙΙ)

Το ρυθμιστικό έργο στην αγορά επικεντρώνεται:

- Αδειοδοτήσεις
- Αρχές κοστολόγησης και τιμολόγησης
- Εφαρμογή νομοθεσίας περί ανταγωνισμού στις τηλεπικοινωνίες

Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ)

- Ν. 1866/89
- Π.Δ. 343/2002 νομική προστασία συνδρομητικών υπηρεσιών
- Π.Δ. 234,235/2003 άδειες λειτουργίας
- Το ρυθμιστικό έργο στην αγορά επικεντρώνεται:
 - Άδειες λειτουργίας
 - Έλεγχο διαφάνειας και ανταγωνισμού

Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (ΡΑΣ)

- Ν. 3891/2010 «Αναδιάρθρωση, εξυγίανση και ανάπτυξη του ομίλου ΟΣΕ και της ΤΡΑΙΝΟΣΕ και άλλες διατάξεις για το σιδηροδρομικό φορέα
- ο Ρυθμιστικός Φορέας για τις σιδηροδρομικές μεταφορές στην Ελλάδα

Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (ΡΑΣ)

- Εποπτεύει και ελέγχει την σιδηροδρομική αγορά ώστε να λειτουργεί υπό καθεστώς ελεύθερου ανταγωνισμού.
- Χορηγεί άδειες σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και τις ανακαλεί όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία (Π.Δ. 41/2005).
- Εποπτεύει και ελέγχει τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ώστε να εξασφαλίζεται ότι εξακολουθούν να ισχύουν οι βασικές προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες χορηγήθηκε η άδεια λειτουργίας τους.
- Ελέγχει τη δήλωση δικτύου του διαχειριστή της σιδηροδρομικής υποδομής (ΟΣΕ), όσον αφορά στο πλαίσιο και την εφαρμογή των τελών χρήσης υποδομής καθώς και την κατανομή της χωρητικότητας στις ενδιαφερόμενες σιδηροδρομικές επιχειρήσεις.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

- Δημιουργούνται και εξελίσσονται με αργά βήματα
- Καθοριστικός ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ)
- Συναντούν πολλά εμπόδια: πολυνομία, γραφειοκρατία, κακοδιοίκηση, πελατειακές πολιτικές σχέσεις
- Σημαντική η Συνταγματική κατοχύρωση

Προβληματισμοί (I)

Στον προβληματισμό που αναπτύσσεται στη Δύση για τις ΑΔΑ διακρίνει κανείς τους απαισιόδοξους επικριτές και τους αισιόδοξους – υποστηρικτές του θεσμού.

- A. Οι πρώτοι ανησυχούν για την αύξηση του αριθμού τους, δυσπιστούν για το αν υπάρχει πραγματικά αυτοπεριορισμός του Κράτους για την βλάστηση τους ή αντίθετα «διαχέουν» περισσότερη εξουσία.
- B. Οι αισιόδοξοι – υποστηρικτές του θεσμού – υποστηρίζουν ότι οι ΑΔΑ συμβάλλουν στην ενίσχυση του Κράτους Δίκαιου στην κοινωνία μας, στην προστασία των πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Προβληματισμοί (II)

- Οικονομικά οφέλη ή ασφάλεια
- Ανταγωνισμός ή συμφέροντα πελατών
- Λειτουργία της αγοράς ή ευαισθησία στις τοπικές & κοινωνικές ιδιαιτερότητες
- ανεξάρτητη γραμμή ή συνέπεια στη κεντρική κατεύθυνση

ΕΥΡΕΣΗ ΣΩΣΤΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ μεταξύ
αντιτιθέμενων προτεραιοτήτων

Προβληματισμοί (III)

- Το ζητούμενο των ημερών η αποτίμηση & η αξιολόγηση μετρήσιμων αποτελεσμάτων – ανταγωνισμός, εύρος & ποιότητα υπηρεσιών, τιμολόγια – σε σχέση με τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των πολιτών (από τη σκοπιά του χρήστη καταναλωτή)
- Οι ΡΑ καλούνται να θεσπίσουν κανόνες και να ελέγξουν τη λειτουργία της ελεύθερης πλέον αγοράς με τρόπο που να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ανωμαλιών και προβλημάτων και να μεγιστοποιείται το όφελος του καταναλωτή.

Πολιτική Ανταγωνισμού

Ανταγωνισμός

Ανταγωνισμός ανάμεσα σε επιχειρήσεις.

Ανταγωνισμός σχετικά με την τιμή, την ποιότητα του προϊόντος και της μεθόδου παραγωγής, την καταναλωτική πίστη, ...

Ανταγωνιστές:

- Συνυπάρχουν στην ίδια αγορά (οριζόντια σχέση)
- Δρουν ανεξάρτητα (κάθετη σχέση)
- Αποσκοπούν σε μεγαλύτερα κέρδη.

Ορισμός

Το σύνολο των πολιτικών και των νόμων που διασφαλίζουν ότι ο ανταγωνισμός στην αγορά δεν περιορίζεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μειώνεται η οικονομική ευημερία.

Σημείωση:

Η μείωση του ανταγωνισμού δεν συνεπάγεται οπωσδήποτε και μείωση της οικονομικής ευημερίας.

Χρησιμότητα

□ Αποτυχία των δυνάμεων της αγοράς:

Ακόμη και αν η είσοδος σε μια αγορά είναι δυνατή, μπορεί να διατηρηθούν *δεσπόζουσες θέσεις* στην αγορά εξαιτίας π.χ. Lock-in επιδράσεων, κόστους αλλαγών, επιδράσεων δικτύου, ...

□ Οι επιχειρήσεις μερικές φορές ακολουθούν **πρακτικές** οι οποίες αυξάνουν τα κέρδη τους, αλλά μπορεί ταυτόχρονα να μειώνουν τον ανταγωνισμό και την οικονομική ευημερία.

Κατηγορίες Πρακτικών

1. Διάφορες συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων (π.χ. σύμπραξη στις τιμές)
2. Διάφορες μορφές καταχρηστικής εκμετάλλευσης της δεσπόζουσας θέσης που έχει μια επιχείρηση στην αγορά (π.χ. συμπεριφορά αποκλεισμού)
3. Συγχωνεύσεις/Εξαγορές

Η ΠΑ ασχολείται με τις:

- Παραπάνω Κατηγορίες Πρακτικών
- Κρατικές Ενισχύσεις (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Στόχοι (I)

□ Οικονομική Ευημερία = Συνολικό Πλεόνασμα
Καταναλωτικό Πλεόνασμα (ΚΠ) + Παραγωγικό Πλεόνασμα (ΠΠ)

Αν $p \uparrow$:

→ ΚΠ ↓ & ΠΠ ↑ → Οικονομική Ευημερία ↓

Αν $p > MC$:

→ Απώλεια Οικονομικής Ευημερίας

Σημειώσεις:

- Στατική Ευημερία vs. Δυναμική Ευημερία
- Καταναλωτικό Πλεόνασμα

Στόχοι (II)

□ Επιπλέον Στόχοι:

Πρώθηση της Ολοκλήρωσης της Αγοράς

Προστασία Οικονομικής Ελευθερίας

Καταπολέμηση του Πληθωρισμού

Αμεροληψία και Ισότητα

Σημείωση:

Η άσκηση της ΠΑ μερικές φορές επηρεάζεται και από τους στόχους των τρεχουσών δημόσιων πολιτικών (κοινωνικοί, περιβαλλοντικοί, κ.λ.π)

Στόχοι πολιτικής ανταγωνισμού

- Στόχος είναι να μην επιτραπούν πρακτικές που οδηγούν σε:
- α) Αύξηση δύναμης στην αγορά (SMP)
- β) Μείωση ευημερίας καταναλωτών (CS)
- γ) Μείωση κοινωνικής ευημερίας ($SW = CS + PS$)

Πολιτική Ανταγωνισμού

Αντι-μονοπωλιακή
πολιτική

Πολιτική
συγκεντρώσεων

Κατάχρηση
Δεσπόζουσας
θέσης

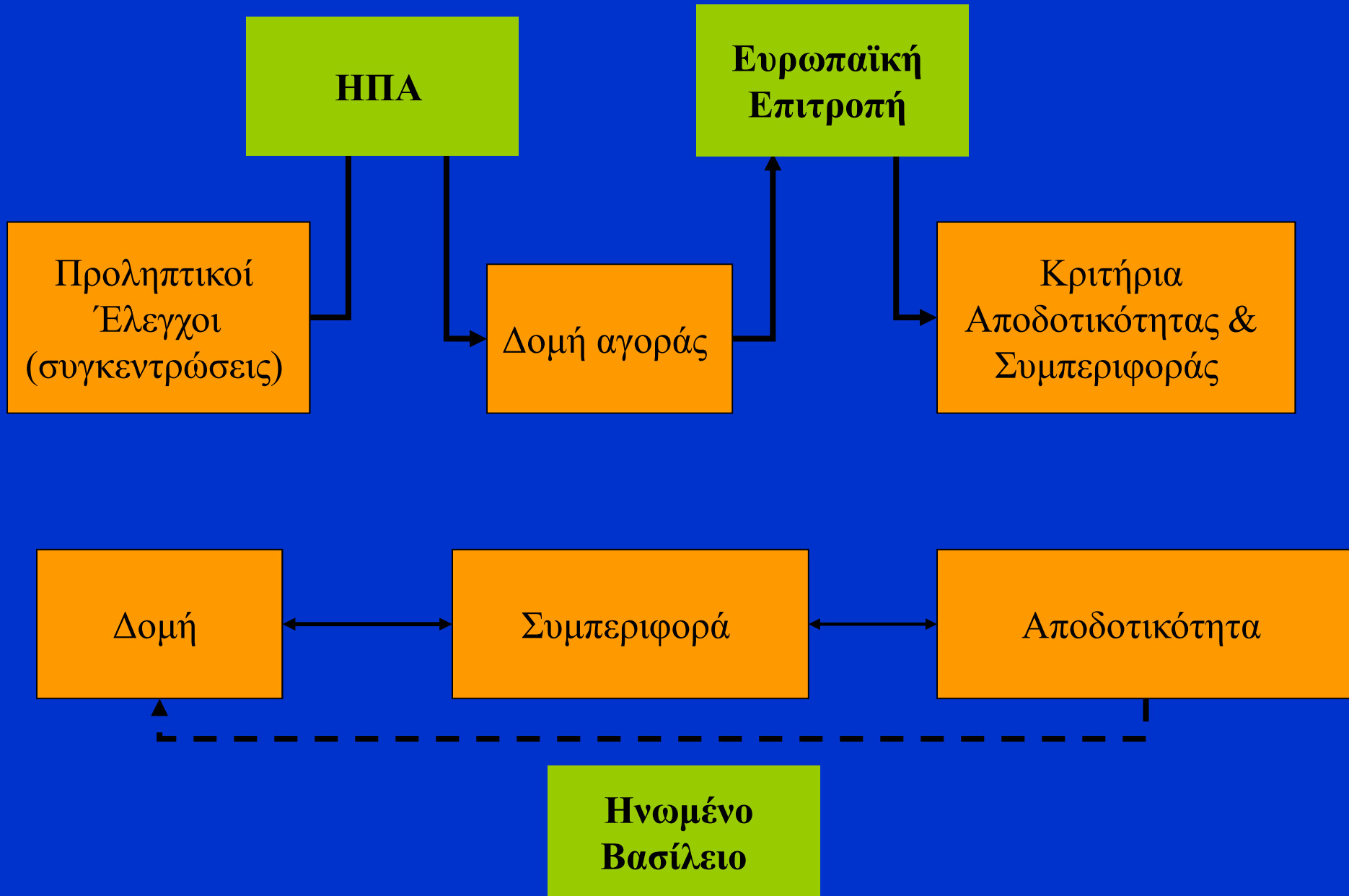
Συνεργασιακές
συμπεριφορές

- Κάθετες επιδράσεις
- Οριζόντιες επιδράσεις
- Μονομερή ή Συντονισμένα αποτελέσματα

- Άρνηση πώλησης
- Διακριτική τιμολόγηση
- Αποκλειστικότητες

- Καρτέλ
- Καταμερισμός αγορών
- Εναρμονισμένες πρακτικές

Στόχοι πολιτικής ανταγωνισμού

Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ι)

- Ν. 2996/95 (Μέχρι τότε λειτουργούσε ως γενική διεύθυνση του Υπουργείου Εμπορίου νυν Υπουργείου Ανάπτυξης)
- Με Ν.2837/2000 οικονομική αυτοτέλεια
- Αποκλειστική αρμοδιότητα εφαρμογής του Ν.3959/2011 «περί ελέγχου των μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», όπως ισχύει.
- Η άσκηση των καθηκόντων ρυθμίζεται από κώδικα δεοντολογίας

Επιτροπή Ανταγωνισμού (II)

- Δεν είναι αρμόδια για τον έλεγχο περιορισμών του Ανταγωνισμού που δεν αποτελούν αντικείμενο ή αποτέλεσμα σύμπραξης επιχειρήσεων ή δεν προέρχονται από επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση.
- Δεν είναι αρμόδια για την τήρηση των διατάξεων του Ν.146/1914 περί αθέμιτου ανταγωνισμού.
- Δεν είναι αρμόδια για τον έλεγχο και την τήρηση αγορανομικών διατάξεων.

Επιτροπή Ανταγωνισμού (III)

- Η δράση της δεν στοχεύει ευθέως στο επίπεδο τιμών προϊόντων ή υπηρεσιών αλλά στις δομές της οικονομίας
- Τα αποτελέσματα για τον καταναλωτή αντιληπτά μετά από σχετική υστέρηση
- Με το ν. 3959/2011 ενισχύθηκε ακόμη περισσότερο ο γνωμοδοτικός της ρόλος (γνωμοδοτήσεις για ελεύθερα επαγγέλματα)

Αρμοδιότητες Επιτροπής Ανταγωνισμού

Νομικό πλαίσιο (I)

Ν. 3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού»

- Άρθρο 1: απαγόρευση συμπράξεων μεταξύ επιχειρήσεων – αντίστοιχο του άρ. 101 της ΣΛΕΕ
- Άρθρο 2: απαγόρευση κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης – αντίστοιχο του άρ. 102 της ΣΛΕΕ
- Άρθρα 5-10: έλεγχος συγκεντρώσεων επιχειρήσεων

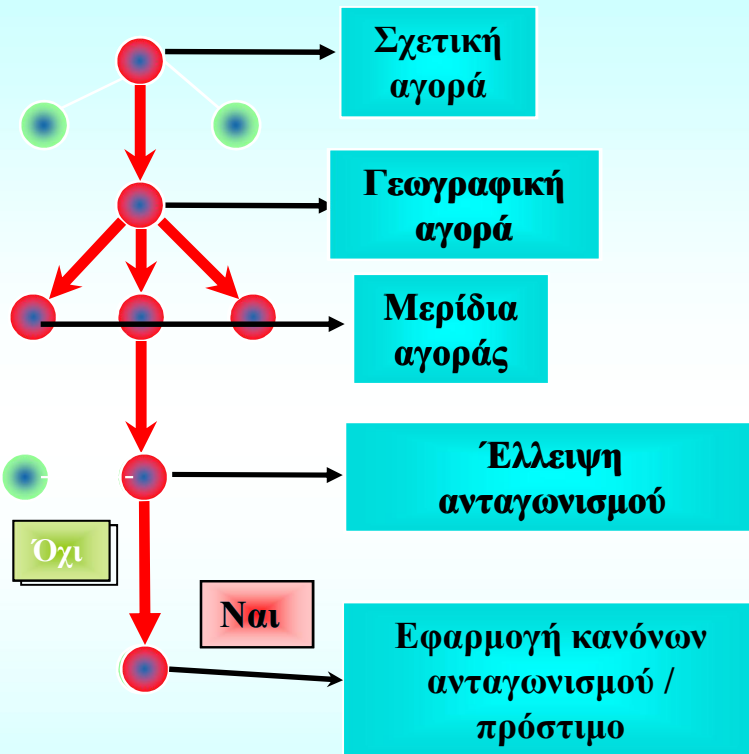
Κριτήριο εφαρμογής: Η υπό εξέταση συμφωνία ή πρακτική να έχει επιπτώσεις στην ελληνική επικράτεια.

Νομικό πλαίσιο (II)

- Άρθρο 3 Κανονισμού 1/2003: υποχρεωτική παράλληλη εφαρμογή από την ΕΑ των άρ. 81 και 82, όταν εξετάζει συμφωνίες ή πρακτικές που επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών –μελών
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ 27/04/2004 C 101/81)

Μεθοδολογία

1. Συμπράξεις / Δεσπόζουσα Θέση

2. Εξαγορές & Συγκωνεύσεις

